

CVETJE

z vrtov sv. Frančiška.

Časopis za naše verno ljudstvo,

zlasti za ude tretjega reda

sv. Frančiška.

XXXVI.

10.-11.

Vsebina 10. zvezka:

	Stran		Stran
Stvarstvo slavi sv. Frančiška	145	Dopis:	
Za obletnico smrti p. Stanislava		Letopis tretjega reda pri Sv. Tro-	
Škrabca	146	jici v Slov. goricah	163
O pobožnem življenju	149	Iz Metlike. (Od Treh Far.)	164
Vernih duš dan	151	Razgled po serafinskem svetu	166
Kje moreš najti pravo srečo?	156	Priporočilo v molitev	167
Papež Benedikt XV.	157	Zahvala za vslišano molitev	168
Tretjeredniki in razna društva	162	Darovi	na ovitku.

Izhaja vsakega prvega v mesecu. Stane cel tečaj (12 zvezkov): 3.50 K.

Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Tiska Ant. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Književnost.

Za vernih duš dan lahko tisti, ki bi radi darovali odpustke svojim pokojnim, rabijo knjižico: Molitve za mrtve, prirejene za dvajset obiskov s popolnim odpustom na vernih duš dan in na porcijunkulo. Priredil P. S. Kamnik 1916. Založil tretji red v Ljubljani. Dobi se pri vodstvu tretjega reda v Ljubljani po 50 vin., po pošti 70 vin.

Ravno tu se dobi tudi: Devetdnevnicca k časti milostne Matere Božje na Sveti Gori pri Gorici. Sestavlil A. Č. Izvod stane 30 vin.

Iz Maribora smo prejeli v priporočilo: Novi Zakon. Prvi del: Sveti Evangeliji in Dejanje apostolov. Po naročilu in pod varstvom premljostljivega gospoda lavantinskega nadpastirja dr. Mihaela Napotnik, presvetlega kneza in škofa itd. Priredil Jožef Zidanšek. V Mariboru 1918. Založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pregled tretjerednih vaj.

Brezje: mesečni shod: tretjo nedeljo v mesecu po prvem opravilu; ura molitve: 1. in 3. nedeljo v mesecu ob 6. uri popoldne. — **Brežice:** m. shod: zadnjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. — **Celje:** m. shod: prvo nedeljo v mesecu: od 12. do 1. ure pop. molitve in petje, ob 1. uri pop. nauk itd. v pondeljek na to ob 5. uri zjutraj sveta maša za pok. tretjerednike. — **Kamnik:** m. shod: 26. oktobra in 23. novembra ob polu 4. uri popoldne; po shodu poduk za novince; 23. nov. pred shodom sprejem novih udov. — **Krško:** m. shod: tretjo nedeljo v mesecu: od 12. do 1. ure pop. molitve in petje, ob 1. uri nauk itd. Sv. maše se bodo opravile po navadi. — **Ljubljana:** m. shod: 26. oktobra in 23. novembra ob polu 5. uri popoldne; za zadržane: 27. okt. in 24. novembra ob 5. uri zjutraj v dvorani; za vnanjê: 12. okt. in 9. novembra ob polu 3. pop. v dvorani; poduk za novince: 9. nov. ob 4. pop.; odborna seja za ženske: 12. okt. ob 5. pop. in 30. nov. ob 4. uri pop.; za moške: 9. nov. ob 10. uri dop. Dne 12. oktobra sprejem novih udov ob 4. pop. Dne 10. nov. začne devetdnevnicca na čast sv. Elizabeti; njen namen: ženski naraščaj. — **Maribor:** m. shod: 5. oktobra in 9. novembra ob polu 3. uri popoldne. — **Nazarje:** 4. okt. (na praznik sv. Frančiška ob polu 8. uri zjutraj). — **Sv. Trojica:** m. shod: 5. oktobra s papeževim blagoslovom in 2. novembra z vesoljno odvezo; ura molitve: 5., 12. okt., 9., 16. nov. za evhar. odsek; 19., 26. okt., 9., 16. nov. seraf. rožni venec s petjem; na praznik sv. Frančiška: ob polu 6. uri slovesna sv. maša s pridigo in vesoljno odvezo. — **Novo mesto:** 2. novembra (1. nedelja) ob en četrt na 11 shod za moške; 9. novembra (2. nedelja) ob en četrt na 11 shod za ženske iz okolice ob 4. uri pop. za mesto; 16., 17., 18. in 19. novembra svete duhovne vaje po običajnem sporedu.

CVETJE

XXXVI. tečaj. V Ljubljani, oktober in november 1919. 10.-11. zvezek.

FR. KRIZOSTOM:

Stvarstvo slavi sv. Frančiška.

Na Alverniji blesteči
serafinski učenik kleči.
V angelski ljubezni vabi
k božjemu češčenju vse stvari.

Stvarstvo čuje povabilo
in z molitvami časteč Boga,
poje svetemu Frančišku
slavospjev hvaležnega srca.

Vse pozdravlja ga ko brata:
jutro, tajnostnih večerov čar,
sonce v blesku prebogatem,
lune, zvezdic blagodejni žar.

Polje zlato se raduje,
valujoče sredi bujnih trat,
trta vriska, oljka klone,
smeje žarno se granatni sad.

Zajček plahi k njemu sede,
veverica nežna prihiti,
srna se mu k nogam vleže,
jelen radoveden obstoji.

Slavček z melodijo v kljunčku
plahutaje siplje mu pozdrav,
lišček mu na roko sede,
drzni orel se spusti z višav.

Gaj je praznično ozaljšan,
ptičji glas se vspenja iznad gor:
v sreči sladki prekipeva
radostnih živalic gozdni zbor.

Klanjajo se verna ljudstva
vsa prevzeta čudežne moči,
na subazijske višine
Umbrijecev procesija hiti.

Dečki spenjajo se k bratu,
mu poljubljajo roke, obraz,
deklince nedolžno čiste
vtikajo mu lilije za pas.

Ob pogledu na svetnika
mater grenke misli zapuste,
dete zasmehlja se zvonko,
starčku vela lica zagore.

Bedni, bolni, zdihujoči
zaupljivo klanjajo glave;
v svilo in škrlat odeti
bratu razodevajo želje.

Blagoslov deli Frančišek
brez prestanka z blaženo roko
in tolaži vse trpeče. —
Vanj je vprto sleherno oko.

Za obletnico smrti p. Stanislava Škrabec.

vetje se je vedno rado spominjalo za tretji red zaslužnih mož. Na Slovenskem dosedaj ni bilo in ga ni moža, ki bi bil za tretji red toliko storil, kakor je storil pokojni p. Stanislav. Zato ne bo odveč, če se tretjeredni list njega spomni tudi ob obletnici njegove smrti.

P. Stanislava so se ob njegovi smrti spominjali v toplih besedah razen našega Cvetja vsi slovenski listi in razni leposlovni in znanstveni časopisi. Nobeden ga ni grajal, nihče mu ni kaj očital, vsi so hvalili njegovo izredno učenost na jezikovnem polju in so s priznavanjem povdarjali velike zasluge, ki si jih je pridobil s svojimi spisi za naš dragi nam slovenski jezik. Postavili so ga mej prve, v mnogem na prvo mesto naših učenih mož.

Vse to nas je iz srca veselilo in nam je bilo v veliko tolažbo ob britki izgubi. Toda vsi so ga ogledovali in ocenjevali ko učenjaka na jezikoslovnem polju. Nihče ga ni opisal ko učitelja, duhovnika, redovnika. Naj sledi tu nekaj črtic, kolikor se jih pisavec teh vrstic spominjati more. Drugo naj izpolnijo drugi, da se popis življenja p. Stanislava izpopolni in dovrši.

P. Stanislav je bil učitelj ali profesor najprej dve leti na novomeški, tedaj še redovni gimnaziji, kjer je učil grščino, nemščino in slovenščino in sicer leta 1869. grščino v 3. razredu, nemščino v 5., 6. in 7. razredu, slovenščino v 6. in 7. razredu, leta 1870. pa grško v 5., 6., 7. razredu, slovensko v 7. razredu. Leta 1870. so vzeli Frančiškanom gimnazijo in so pustili za učitelje le izprašane patre; nadomestne učitelje, mej katerimi je bil tudi mladi p. Stanislav, so odslovili. P. Stanislav je šel še isto leto jeseni na višjo šolo v Gradec, kjer se je tri leta učil klasične jezike, primerjalno jezikoslovje, staro zgodovino, nemško literaturo in modroslovje. Leta 1873. je šel učiti redovno mladino na Kostanjevico, kjer je ostal v tej službi do pozne starosti. Leta 1877 je napravil izpite za profesorja z izvrstnim vspehom. Učil je menda nad 40 let.

Kako je p. Stanislav učil, kakšen je bil do učencev, do tovarišev, o tem so vsi edini: dober, prav dober, izvrsten učitelj. Globok v znanosti, težko dosegljiv jezikoslovec, izveden v raznih strokah bogoslovja in leposlovstva, se je učil tudi zvezdoslovja, posegel je resno po starem sanskritu, znani so mu bili vsi slovanski jeziki, tudi vse romanske je razumel, italijansko je precej dobro tudi govoril. Razen tega je razumel tudi angleški in zadnja leta se je učil tudi mažarski jezik.

Odkod si je pridobil toliko znanja? Čas je do zadnje minute točno porabil, kaker malo kedo. Vse življenje od dijaških let do smrti je preživel v knjigah; še zadnji dan pred smrtjo je ves onemogel vstal iz postelje in šel še nekaj v svojih spisih vrejat. V mlajših letih ga več ko deset let ni

bilo na spregled, ne na vrtu, ne zunaj samostana. V poznejših letih je hodil vsaki dan na mali vrtiček, kjer je kopal, sadil, zalival in gojil po eno do dve uri na dan svoje rožice, mej katerimi je imel tudi zelo redke in krasne vrste. Včasih je šel v poznejših letih tudi na sprehod na domači hribček „montenelj“ za malo časa. Če ga ni bilo v celici, je bil na malem vrtu ali na hribčku; drugih potov ni poznal, razen še pot na kor, v spovednico, obednico in knjižnico. Težko bi mu bilo najti sovrstnika v porabi časa; najbrže celo svoje življenje ni zapravljal niti trenutka.

Zato ni čudno, da je tudi od svojih učencev tirjal, naj čas dobro porabijo. Ko je po odhodu pokojnega p. Bernarda Vovk s Kostanjevice prevzel ravnateljsko mesto na domači gimnaziji in čez leto na to tudi na bogoslovju, je strogo odredil čas za razvedrilo in za učenje. Ob 4. uri zjutraj smo morali biti že pri učenju, ob 9. zvečer pa v postelji. Čez to uro je smel kedo ostati pri učenju le z redkimi izjemami in z dovoljenjem, čas določen za učenje je moral pa tudi vsakdo za učenje porabiti. Ker je ravnatelj p. Stanislav stanoval nad učilnico, je imel vedno tajno nadzorstvo nad šolo in učenci. Nekedaj smo bili preveč leni in premalo previdni zvečer pri učenju, takoj drugi dan prinese p. Stanislav nazaj domače naloge, ki splošno niso bile dobre. P. Stanislav se mirno vsede na svoj stol, kakor po navadi in nas nagovori: „Ljubi sobratje! Bog vas je poklical v redovno življenje, naša provincija vas je sprejela, ker ste obljubili, da si hočete prizadevati postati dobri redovniki. Vaša stanovska dolžnost je pridno se učiti in pripravljati se, da bošče dobri, delavni člani provincije, ko prihodnji patri. Vaša zadnja naloga pa razodeva, da niste vršili svoje dolžnosti. Nalogo bote vsi še enkrat napravili, pričakujem pa, da boljše, ko so te tukaj.“ Na to pove vsakemu napake njegove naloge, kakor je to vselej storil, povdarjal je mirno pa resno, kako dragocen je čas mladosti; opozoril nas je še enkrat na naše dijaške dolžnosti, pa s takim povdarkom in tako slovesno, da je vsaka beseda vrezala v dno duše. Čutili smo, da nas ljubi, spoznali pa tudi, smo ga vžalili; zato smo ga prosili odpuščanja in smo se, kakor se mi zdi, tudi poboljšali. Nikedar več mu ni bilo treba nas opominjati. Bali smo se ga, pa ga tudi zares spoštovali in odkrito ljubili.

P. Stanislav se je za šolo zares zelo trudil. Za vsako uro se je pripravljaval. Ko je bil že blizo štirideset let pri šoli, ga je obiskal neki njegov součenec. Sprejel ga je ljubeznjivo, kakor vsakega, ki je k njemu prišel. Dobro pol ure, preden je imel iti v šolo, se za nekaj časa poslovi od prijatelja, češ da se mora iti za latinsko uro v šoli pripraviti. Prijatelj izrazi drugim patrom svoje začudenje, da se tako učen mož še po tolikih letih, ki jih je že v šoli prebil, pripravlja za posamezne ure; ti mu pa povedo, da ne gre p. Stanislav nikedar brez priprave v šolo.

Ker je p. Stanislav sam stvari, katere je poučeval, dobro razumel in vsaki segel do dna in se je poleg tega redno za šolo pripravljaval, ni bilo čudno, da jih je znal učencem prav raztolmačiti ter jim je nehote vlil veselje do svojih predmetov, sam sebi je pa pridobil odkritosrčno spoštovanje vseh.

Bog varuj, da bi ga kdo namenoma žalil; cela šola je bila proti dotičnemu. Pa tudi sam bi kaj takega ne bil trpel. Pri njem je vladal najstrožji red, pa red brez vsake napetosti. Smeli smo se tudi posmejati, če je bilo kaj takega na vrsti, dasiravno se p. Stanislav sam v šoli ni z lepa zasmel; smeli smo vprašati in smo dobili na vsako vprašanje jasen in določen odgovor. Kar je on povedal, je bila nezmotljiva resnica. Nikedar se ni lovil v izrazih ali se skrival za negotove in dvojlljive trditve. Vedno je odgovarjal naravnost. Enkrat nam je šlo v neki latinski besedi (elucet) radi naglasa za to, ali je samoglasnik u kratek, ali dolg. Ker tudi s pomočjo besednjakov nismo prišli na jasno, poišče latinsko pesem, v kateri je stala ta beseda in nam na podlagi te pomaga dognati, da je v omenjeni besedi u dolg in je torej naglas na predzadnjem zlogu. — Neki drugikrat je eden izmej učencev hotel imeti kak imeniten rek za domačo nalogo. Najde ga po daljšem iskanju v latinskem slovarju. Ves vesel nad lepimi besedami, ki so bile za njegovo nalogo kakor zabela za jed, jih dobesedno prepíše iz slovarja. Ko prinese p. Stanislav naloge nazaj, pove, da bi bil izrek za to nalogo dober, če bi bil tak, kakršen je napisan, toda izrek je napačno prepisan. „Najbrže ste ga prepisali iz tega besednjaka“ pravi in nas podučí, naj pazimo vedno in prepisujemo izreke, če jih rabimo, naravnost iz spisov samih, ali pa se prepričajmo, če so prav prepisani. Pri tem nas opozori, kako neprevidno rabijo nekateri besede sv. pisma: „Sedemkrat pade pravični in vstane.“ Vmes vpletajo: „na dan“ in pravijo: „Sedemkrat na dan pade pravični“ ter računajo, „kolikokrat pademo mi in pridejo na ogromna števila, ki se ne vjemajo z resnico, ne s sv. pismom.“ Večkrat nam je pri raznih priložnostih vpletal vmes nauke za življenje, zlate nauke, ki smo si jih vtisnili globoko, kakor otrok besede in nauke svoje matere. In koliko koristnih in za duhovnika potrebnih opazk je vpletel pri Ciceronovih govorih! Ura p. Stanislava je bila vedno prekratka in če bi denes mogli biti še pri njegovi uri, bi ga šli vsi poslušat, s koliko vnemo in požrtvovalnostjo, s koliko ljubeznijo in potrpežljivostjo podučuje svojo ljubljeno redovno mladino. Dragi in blagi učitelj! Bog ti povrni tisočkrat! Tvoji nekedanji učenci te ne bodo nikedar pozabili.

Ako smo bili kedaj s časom v zadregi in smo ga prosili, naj nam podaljša obrok za naloge, nam je vselej rad podaljšal čas za teden ali celo štirinajst dni.

Potrpežljivost, ljubezen, dobrohotnost do učencev, odločnost, modrost, nepristranost v učenju, samozatajevanje, znanje, zgled so bile poglavitne lastnosti p. Stanislava ko učitelja.

P. Stanislav je bil izvrsten učitelj in vzgojitelj.

(Dalje prih.)

O pobožnem življenju.

Prava in poglavitna dolžnost slehernega človeka je prizadevati si, da doseže svoj cilj. Cilj kristijana je pa Bog. Prizadevati si za svoj cilj pa ni družega, ko resnično pobožno živeti. Pobožnost nas pelje od stopinje do stopinje po potu k Bogu in pri zadnji stopinji smo na vrhuncu pobožnosti t. j. pri Bogu in v Bogu.

Pobožnost! Kaj ne kako lepo ime? Vsak pošten kristijan si jo želi; tretjerednik bi bil pa brez nje drevo, ki zasluži, da se poseka in v ogenj vrže. Jezus bi vprašal: „Čemu jemlje še prostor na svetu?“

Zares nekaj vzvišenega, nekaj plemenitega, nekaj nebeškega je prava pobožnost. Zato je bil pobožni in učeni Suarez pripravljen dati vso svojo visoko bogoslovno znanost za četrt ure prave pobožnosti.

Toda nobena stvar ni tako plemenita in vzvišena, da bi je ljudje ne mogli zlorabiti, saj zlorabijo celo sv. zakramente z božjeropnim prejemanjem. In nič bolje se ne godi s pobožnostjo. Svet jo preganja in zaničuje, mnogi verni preobračajo po svojih željah in nagibih, le malo jih je, ki jo poznajo in se zanjo v resnici trudijo. Neki pobožni in učeni mož (Pesch) pravi, da jih je mej stotino tistih, ki mislijo, da so pobožni in hočejo ko taki tudi veljati, komaj deset resnično pobožnih.

Toda ne presojajmo druge, ampak pogledjmo vsaki sebe, ali je naša pobožnost prava in resnična, ali je morebiti kje treba kaj popraviti. In ker ni dovolj, da se pobožnost kaže samo na zunanje v delih, ampak mora biti celi človek v soglasju s pobožnostjo: mišljenje, želje, govorjenje, dela, zato se ozrimo na srce in dela, da bomo spoznali, ali je naša pobožnost resnična z ozirom na Boga, na bližnjega in na nas same.

I. Glede naše pobožnosti z ozirom na Boga se vprašajmo: Ali radi trpimo zavoljo Boga? Ali smo se popolnoma izročili njegovi previdnosti? Ali radi ž njim občujemo? Ali smo pripravljeni umreti in se z Bogom združiti?

1. Ali radi trpimo zavoljo Boga? Pobožno življenje in trpljenje sta tako tesno združena, ko Jezus in križ. Zato je pa tudi Jezus zaznamoval pot, ki pelje v nebesa, ko trnjevo pot in ozko stezo, ter je naravnost rekel: „Kdor hoče za menoj priti, naj zataji samega sebe, naj nosi svoj križ in hodi za menoj“. Pot trpljenja je zbral Jezus sebi, pot trpljenja je zapustil tudi nam, zato pravi sv. Peter, ko govori o trpljenju: „K temu ste namreč poklicani“ (I. 2. 21.) Sv. Ciprijan imenuje kristijane „dediče Križanega“ in zaznamuje s tem, da smo mi trpljenje po Jezusu podedovali, ker Zveličar svojim pravim otrokom ni hotel zapustiti bogastva, ali slavno ime, ali radost na zemlji, ampak trpljenje nam je izročil ko najbogatejšo dedščino. Na križu viseči, zaničevani in zasramovani, v groznem trpljenju umirajoči Jezus je zapuščina, katero izroča Bog sleherni osebi, ki hoče pobožno živeti. Kdor noče te,

tudi nebes ne dobi, kdor noče nositi križa z Jezusom na Kalvarijo trpljenja, tudi na Tabor veselja ne dospe.

Kdor je resnično pobožen, ta mora trpeti, ako ne trpi rad, ni prava njegova pobožnost. Sv. ap. Pavel piše: „Kogar Bog ljubi, ga tepe in pokori vsacega otroka, katerega sprejme.“ Nesrečen je, kdor išče zadovoljnosti na na tem svetu v svetnih stvareh, srečen je le tisti, ki rad trpi zavoljo Boga. Pobožni pisatelj in slavni govornik Fenelon pravi: „Vsa naša sreča na tem svetu je v tem, da radi trpimo z Jezusom v upanju, da bomo enkrat na večno potolaženi“.

Da mora pobožna oseba rada trpeti, da se v trpljenju očiščuje, spopolnjuje in kaže pravo ljubezen, o tem smo prepričani vsi, tako pravimo drugim, a vendar se zgodi, da se sami trpljenja le preradi ogibamo, kakor bi trpljenja ne znali ceniti. Preiščimo svojo pobožnost in vprašajmo se: Ali smo radi in z veseljem nosili križe, ki nam jih je pošiljala božja previdnost? Ali smo se radi poniževali z Jezusom? Ali smo trpljenje le drugim priporočali, sami pa bežali pred njim? Ali nismo bili v boleznih nepotrpežljivi, v zoprnostih nevoljni, v težavah preobčutljivi? — Kakršna je naša ljubezen do trpljenja, taka je tudi naša pobožnost. Bodimo prepričani, da sta križ in Jezus neločljivo združena; če hočemo imeti Jezusa, moramo sprejeti tudi križe.

2. Vprašajmo se nadalje: Ali smo se popolnoma izročili božji previdnosti? Učeniki duhovnega življenja pravijo, da obstoji prava pobožnost v udanosti v voljo božjo. Mnoge pobožne osebe so popolnoma udane Bogu, dokler se jim godi po njihovi volji, če jim pa kdo le malo ugovarja, ali če jim kaj primanjkuje, potem je pa proč vsa pobožnost in udanost. To ni prava pobožnost. Mi se moramo izročiti Bogu v vsem in popolnoma. Marsikateri redovnik je podoben mladeniču, ki je želel pobožno živeti, prišel k Jezusu ter ga vprašal, kaj mu je storiti. Ko mu je pa Jezus rekel, naj gre in proda vse, kar ima in razdeli mej uboge, ter naj hodi za njim, se je mladenič premislil in rajše ostal bogat, ko da bi si bil prizadeval za popolnost.

Kako rado se zgodi, da iščemo bolj sebe, kakor Boga. Služiti hočemo Bogu, toda le pod vsemi mogočimi ugodnostmi. To se ne pravi, da mi služimo Bogu, ampak hočemo, da Bog nam služi. Taka pobožnost ni prava. Odkod prihaja pogosti notranji nemir, nepotrpežljivost? Zakaj marsikateri išče vedno tolažbe pri ljudeh, pri prijateljih, v posvetnih knjigah, v glediščih in na veselicah? To je znamenje, da se še ni popolnoma izročil Bogu, da njegova pobožnost ni resnična. — Izprašajmo svojo vest glede udanosti v božjo previdnost ter zdihnimo s sv. Avguštinom: „V tebe Gospod sem zaupal, na veke ne bom osramočen“.

3. Resnično pobožen redovnik pa ni samo vdan v voljo božjo v vsem in povsod, ampak tudi rad z Bogom občuje v goreči molitvi in svetem premišljevanju. Molitev je mera naše pobožnosti. Sv. Avg. pravi: „Kdor veliko ljubi, tudi veliko moli, in kdor malo ljubi, tudi malo moli“. Komur je molitev, premišljevanje, duhovno branje, zoperna in le postranska, če ne celo nepotrebna stvar, ki se z duhom današnjih časov ne strinja več, ta

pobožnosti ne pozna. Neki pregovor pravi: „Srce je bolj tam, kjer ljubi, kakor tam, kjer živi“. Poglej, kje je tvoje srce, pa boš zvedel, ali si resnično pobožen ali ne. Molitev je za nas zapoved in potreba, brez ljubezni do molitve nisi in ne moreš biti resnično pobožen.

4. Kdor je resnično pobožen mora trpljenje rad prenašati, biti v vsem udan v voljo božjo, rad občevati z Bogom, pa tudi z veseljem biti pripravljene umreti in z Jezusom se združiti. Sv. Pavel piše o sebi: „Želim razvezan in s Kristusom biti“. (Flp. 1. 24). Tako mora tudi pobožna oseba biti vedno pripravljena odpotovati s tega sveta vsaki trenutek, zakaj sv. Avg. pravi, da se sveto življenje od ljubezni do smrti razdružiti ne da. V nepopolni duši je vedni boj. Ljubezen do tega zemeljskega življenja je pri nepopolnih tako velika, da z veseljem na svetu živijo in se le neradi ločijo od njega, nasprotno je pa resnično pobožnim to življenje težavno in in smrt z veseljem sprejmo. Njihova duša hrepeni po Bogu. Svet imajo za pregnanstvo, bivanje v telesu za ječo, ki jim brani združiti se z Jezusom. Sicer se bere o večih svetnikih, da so se bali smrti, toda o nobenem se ne bere, da se je bal zapustiti svet. Strah pred ločitvijo in strohnenjem je nekaj naravnega, a bati se zapustiti stvari na zemlji, na katere je navezano srce, to je pa nekaj nepopolnega, ki se s pravo pobožnostjo ne strinja.

Ali smo mi pripravljene takoj umreti? Če nismo, kaj nas zadržuje? Ali je katera stvar, ki bi jo neradi zapustili, se težko ločili od nje? Ako je na katero stvar ali osebo, na kaj svetnega navezano srce, ljubezen do Boga še ni popolna in pobožnost še ni prava in resnična. Premislimo, v čem je našo pobožnost treba popraviti in potrudimo se, da bomo mogli sè sv. očetom Frančiškom reči: „Moj Bog in moje vse“! (Konec prih.)

Vernih duš dan.

Vera v vice je resnica, razodeta v sv. pismu starega in novega zakona. To resnico nas uči sv. cerkev, potrjujejo jo različni cerkveni zbori in jo pojasnuje sam razum.

Pamet zahteva, da mora biti človeku dana možnost tudi v večnosti izbrisati manjše grehe in kazni. Če to ne bi bilo mogoče, bi morali večino ljudi pogubiti in sami sebe izročiti obupnosti, ali pa nebesa tako široko odpreti, da notri ne bi bilo več stanovanja za božjo svetost in nebeško blaženost.

Vera v vice je polna tolažbe in rodi ljubezen, ki tudi s smrtjo ne neha. S to versko resnico potrjeni, radi opravljamo dobra dela in darujemo

molitve, zatajevanja, odpustke svojim pokojnim v korist. Ta verska resnica lajša ločitev ob smrti naših dragih, da ni tako bridka; ta vera nas nagiba k dobrim delom, ki jih opravljamo zase in za pokojne. Brez te vere bi bile bolečine na smrtni postelji neznosne, vhod v večnost bi bil strašen; od groze bi skoprneli, če nas ne bi osrčevala misel, da je smrtno trpljenje zaslužljivo in dohod v nebesa še odprt.

Ta vera v vice je mariskaterega naših bravev nagnila, da ste stopili v tretji red, da delate pokoro za grehe tukaj na zemlji in da lajšate trpljenje sebi in drugim v večnosti.

Stopimo torej v vice v tem resnem času spomina na naše pokojne, da se bomo bolj odločno odvrnili od vsakidanjih napak in nagnili svoje srce k še večji gorečnosti. Poglejmo trpljenje vbogih duš, vzroke tega trpljenja in njega dolgotrajnost.

I. Kaj trpijo duše v vicah? Sv. pismo nam tega ne pove naravnost in sv. cerkev se o tem ni izrekla bolj natančno. Sv. Tridentinski zbor je na podlagi sv. pisma in cerkvenih učnikov izjavil, da so vice in da moremo dušam, ki so v njih, pomagati s priprošnjo, posebno z daritvijo sv. maše. (Sess. XXV.) O kaznih, ki jih duše trpijo, nam ničesar ne pove. Iz izrekov sv. očetov pa lahko posnamemo, da duše v vicah veliko trpe.

Sv. Avguštin piše: „Ta ogenj, če že ni večen, prekaša vsako bolečino, ki jo je človek na tem svetu trpel ali jo trpeti more. (In ps. 37.). Isto trdi tudi sv. Gregor (In ps. 3.). Sv. Tomaž Akv. uči: „Tisti ogenj trpinči pogubljene v peklju in pravične v vicah; najmanjša bolečina v vicah je hujša, ko največa od tistih, ki jo moremo v tem življenju nositi.“

Naj bodo te kazni kakršnekoli, gotovo je, da so kazni in pokora. Kazen je pa vselej združena s trpljenjem in z bolečinami že na tem svetu. Bolečine so, trpljenje je, to je gotovo, četudi ne vemo, ravno kakšno je. Večje je, ko največje na svetu.

Duše v vicah niso pri Bogu in ne bodo, dokler ne poplačajo vsega dolga; božji pravičnosti morajo zadostiti. Ta ločitev od Boga nam dovolj pove; njihovo stanje je zelo žalostno in polno trpljenja. Duše v vicah so se ločile s tega sveta v kesanju in pokori; to so duše pravičnih, ki so prišle pred vrata večnosti polne hrepenenja po Bogu. In od Boga, ki ga ljubijo in katerega lepoto so pri sodbi videle, so bile pahnjene v ječo, iz katere ne morejo, dokler ne bodo popolnoma čiste. V večnosti so Boga bolj spoznale in čutijo, da brez njega ne morejo biti srečne. Silno hrepenijo po njem, pa tega hrepenenja in kopernenja ne morejo nasititi in tudi same ničesar storiti ne morejo, da bi čas ločitve od Boga skrajšale, ali da bi se njihovo hrepenenje zmajšalo. Vedno kopernijo po Bogu z besedami psalmista: „Kakor koprni preganjan in utrujen jelen po studencih voda, tako koprni po tebi moja duša, o Bog! Kako žeja mojo dušo po Bogu močnem, po živem Bogu; kedaj bom smel in mogel priti in stopiti pred obličje božje? Toda sedaj so moj vsakdanji kruh le grenke solze, ki jih pretakam noč in dan, ko mi vsaki dan govori in pravi: kje je tvoj Bog?“ (Ps. 41. 2—4.).

Zguba telesnega očeta ali matere nas zelo boli, pa ta bolečina zgine v primeri z bolečino duš v vicah, ki jo občutijo vsled zgube Boga. V neprenehnem hrepenenju kopernijo po njem, pa ga ne morejo doseči. Živeti morajo ločene od njega v hudem trpljenju.

Zveličar nam slika stanje duš v vicah v sledeči priliki: „Spravi se nemudoma sè svojim nasprotnikom, dokler si še na potu (t. j. v življenju na zemlji), da te nasprotnik ne preda sodniku in sodnik rabeljnom, da te vržejo v ječo. Resnično ti povem, da od tam ne boš ven prišel, dokler nisi poplačal zadnjega vinarja“. — Človeka boli, če ga zapro v ječo, peče ga, da je zgubil prostost in ne sme slobodno občevati z ljudmi. Pa najbolj dolgotrajna ječa se ne da primerjati z vjetimi dušami v vicah, ki so ločene od Boga in izključene od občevanja sè svetniki. Te dobro spoznajo madeže, ki jih imajo na sebi, vedo, kaj so dobrega opustile, poznajo milosti, ki so jih napravile. Vse to jim je vedno v spominu. Grenko objokujejo vse, pa si ne morejo pomagati same prav nič. Le trpeti in objokovati morejo svojo zмотo.

Sv. Pavel govori o nekem ognju, ko omenja kraj očiščevanja. V tem ognju se duše pokorijo in očiščujejo. On piše:“ kakšno je vsakatega delo bo ogenj poskusil. Kogar delo ostane bo plačilo prejel. Kogar delo pa zgori, bo škodo trpel; on pa bo otet, vendar tako, kakor skozi ogenj“. (I. Kor. 3, 13—15). O kakšnem ognju apostelj tu govori, ne bomo raziskovali. Za nas je pglavitno vedeti, da je na drugem svetu še rešitev, ki se vrši z očiščevanjem naših del po očiščujočem ognju. Glejte primero: Zlato in srebro se očiščuje v ognju. Pa da se očisti, se mora razstopiti v ognju in vreti; to vrenje izmeče vso nesnago. Duša, katera se mora očiščevati v ognju bolečin, podobnim gorečemu ognju, mora trpeti grozne bolečine. In če pristavimo, da je ta ogenj odločen od Boga ne ljudem v dobroto, ampak v pokoro, si moremo nekoliko predstavljati neizmerne bolečine duš v vicah. Za našo domišljijo in izraze je to trpljenje neznanu pojmovanje, nerazumljivo razlaganje.

Res je, da napolnjuje duše v vicah veselo upanje, da bodo rešene, ko bo za nje pretekkel čas pokore. Vdano in z veliko potrpežljivostjo prenašajo grozne bolečine. Najbrže še celo hrepenijo dati zadoščenje božji pravici. Mnogi trdijo celo, da omadeževane kakor so, ne bi niti hotele iti v nebesa, ampak, da hočejo očistiti se v trpljenju. Sv. Bernardin celo našteva dvanajstero veselje duš v vicah. Pa kljub vsemu temu duše v vicah grozno trpijo. Jezus je sam prostovoljno iz ljubezni trpel, pa vendar je trpel, da je celo v trpljenju prosil: „Oče ako je mogoče, naj gre ta kelih trpljenja od mene.“ in na križu je vzkliknil v grozni bolečini: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil“. Kljub tega, da se je prostovoljno in iz ljubeznji podvrigel trpljenju, je čutil bolečine in je grozno trpel. — Duše v vicah so podobne bolniku, ki se prostovoljno podvrže operaciji, ker ve, da je nož njegovemu zdravju koristen in potreben, a pri tem vendar občuti vse operacijske bolečine.

Najbrže ste tu in tam že sami slišali izraziti željo: Da le v vice pridem, pa bo dobro. Kaj je reči o taki želji? Lehko, da je dobra, ali vsaj ne grešna, če prihaja iz spoznanja človeške nezmožnosti in iz potrebe pokoriti se ter

iz čiste ljubezni do Boga; to se vtegne zgoditi pri pobožnih osebah, ki se zares trudijo greha se varovati in resnično spokorno živijo. — Če pa kdo tako govori, da opravičuje svojo lenobo in površnost v božji službi in nespokornost duha, je taka želja — „da le v vica pridem“ — velika nespamet. Pri svetnikih vidimo to-le: čim bolj sveti in popolni so bili, tem večji in bolj živ strah so imeli pred grehom in mlačnostjo. Kolikor bolj nemaren in zanikern pa je kristijan, tem rajši se tolaži z mislijo na vice. Vice naj nas nagibajo k spokornemu življenju, ne smejo nas pa zazibati v zaspanost in grehe.

II. Še bolj nas pa sili k zboljšanju in spokornem življenju premišljevanje o vzrokih, zakaj duše v vicah trpijo.

Duše v vicah ne trpijo zavaljo smrtnih grehov, saj so se teh v življenju rešile in so svete duše; trpijo pa zavaljo malih odpustljivih grehov, za katere se v življenju še niso zadosti spokorile in za nje zadostovale. Vsaki greh, tudi najmanjši, je razžaljenje Boga in je krivica proti božji volji. Tako krivičen je, da ga niso mogle izbrisati nobene molitve in spokorna dela svetnikov in angeljev, ampak je moral sam božji Sin tudi za male grehe dati zadoščenje božji pravici. Zato pa Bog tiste, ki vanje padajo, strogo kaznuje. Sv. Pismo nam našteva veliko zgledov zato: Betsamiti so iz radovednosti pogledali skrinjo zaveze — morali so takoj vmreti (I. Kr. 6. 9.). Marija, Mojzesova sestra, je godrnjala proti bratu, za kazen je postala gobova (Lev. 12). Mojzes je enkrat na Boga in njegovo pomoč premalo zaupal, v kazen zato je umrl, predno je prišel v obljubljeni deželo. (Lev. 20). Lotova žena je na mestu umrla in se je spremenila v solnat steber, ker se je proti prepovedi ozrla nazaj. David je dal iz nečimernosti prešteti prebivavce svojega kraljestva: za kazen mu jih je v treh dneh umrlo 70.000. Vsi grehi se kaznujejo: ali tu na zemlji, ali v večnosti; v peklju z večnimi kaznimi, v vicah s časnimi.

Poleg grehov morajo pa duše v vicah izbrisevati še časne kazni za že odpuščene grehe. Le pri sv. krstu se izbriše dolg in kazni t. j. vsi grehi, veliki in mali, in vse kazni, večne in časne. Če smo pa po krstu grešili, in se veljavno spovedali, se nam pri spovedi odpustijo grehi in večne kazni (če smo smrtno grešili). Časne kazni, ki smo jih z grehom zaslužili, se pa odpustijo pogostokrat in navadno le deloma t. j. primerno našemu kesanju, božji modrosti in pravičnosti. Kar se torej pri sv. spovedi od časnih kazni ne odpusti, to moramo sami s pokoro izmiti.

Če kdo umrje in še ni za vse kazni tukaj zadostil, mu te sledijo v večnost, kjer mora v vicah zanje zadostovati s trpljenjem.

Oh koliko teh kazni imamo še izmiti s pokoro! Poglejmo v svoje srce! Koliko malih grehov še obtežuje našo vest: nečimerne, prevzetne, maščevalne, nečiste misli; neopravičene sodbe o bližnjem; sumničenje, nevoščljive želje, neljubeznjive, trde, jezne, nepotrebne, nedostojne besede; nepokorščina do višjih; trdosrčnost, neprijaznost do bližnjega; mlačnost, lenoba v molitvi, božji službi; slabe navade, ki jih nismo skušali odpraviti; slabi zgledi; zapravljanje časa; zanikrnost v službi itd. Mali grehi! Da, mali grehi, ki izzivajo božjo pravičnost, kakor kažejo zgledi sv. pisma. Morali se bomo za nje

pokoriti, ali tu v življenju, ali v vicah. Pravični Bog je vsmiljen, pa tudi natančen in do zanikernih strog do pičice.

Ali bomo pokoro odlašali? Če jo odlašamo sedaj, jo bomo gotovo odložili na vice. Če smo storili kedaj kak smrtni greh, Bog ve, koliko časnih kazni je še treba izbrisati! Bog ne računa z našimi številkami. Sv. cerkev je v prvih časih svojim otrokom nalagala za posamezne grehe hude časne kazni. Svetniki so delali zelo strogo pokoro za male pogrške. Nam se je pri spovedi nalagala pokora, mala, na vsaki način malenkostna pokora, in morebiti smo še celo to površno opravili. — Pokorili se bomo, če ne na svetu, pa v večnosti. Tu je pokora lahka, v večnosti je silno britka in mogoče tudi dolgotrajna.

III. Koliko časa ostanejo duše v vicah? Zveličar nam tega ni povedal, sv. cerkev o tem ni ničesar odločila. Povedal nam je pa naš dragi Jezus, da iz ječe ne bomo prišli, dokler ni poplačan zadnji vinar. Tudi vinarja ne prizanese; kako natančen je on, ki je drugače tako dober in vsmiljen!

Če pa nismo gotovi, kako dolgo mora kdo v vicah ostati, moremo o tem vsaj s svojim razumom in iz izrekov svetnikov nekaj približnega sklepati.

Razum nam pravi: Kolikor več je kdo grešil in kolikor manj se je na zemlji pokoril, toliko bolj omadeževana pride pred sodnika njegova duša. Sv. Avguštin pravi: „Kolikor več je število grehov, toliko bolj dolgo bo treba v ognju očiščevanja ostati.“ (Sermo 41 de sanct.) Kolikor več tuje snovi je v zlatu ali srebru, toliko delj časa je očiščuje zlatar v ognju.

Nadalje je gotovo to-le: Čim manj se je kdo, ki je grešil, na zemlji pokoril, tem dalje se mora pokoriti v vicah. — Kdor je bil tedaj len na zemlji, brez spokornega duha, grešil je pa pogosto, ta bo nesel s sabo veliko težo časnih kazni v večnost. Kar je tu zamudil, bo moral v vicah popravljati in drago nadomestiti. Zato je prosil sv. Avguštin: „Gospod, tukaj žgi, tu kaznuj, tu reži, da mi le v večnosti prizaneseš.“ Vedel je, da je v vicah hudo trpljenje, da je mnogo bolje na zemlji trpeti, ko pa odlašati na večnost.

Ker si duše v vicah same ne morejo pomagati iz lastne moči, ampak jim morejo le drugi skrajšati trpljenje, sledi iz tega: kolikor manj jim pomagajo prijatelji z molitvami, sv. mašo, odpustki, toliko delj časa morajo ostati v vicah. Če so same na se navezane, ne kaže družega, ko čakati in trpeti. Koliko časa? To ve edino le Bog, ki tirja v svoji neskončni pravičnosti, da se poravnava v večnosti, kar še ni s pokoro zbrisano na tem svetu.

Veliko se jih loči s tega sveta, ko se še niso potrudili, odpraviti grešne navade in zboljšati vsakdanje male pogrške in slabosti. Oh! Koliko bo treba za to v vicah trpeti! V mehkužnosti in lenobi so preživeli zemeljska leta. Bog ve, koliko let bodo morali vse to izmivati v vicah. Pohujšanja, ki so ga dali z besedo ali obnašanjem še niso popravili — kdo more reči, da bo to v večnosti hitro poravnano? V trpljenju in nadlogah so bili nepotrpežljivi, mogoče so tudi pri sebi ali pri drugih tožili zoper previdnost božjo — kdaj bo za vse to zadoščena neskončna praviča? — Koliko let smo preživeli malomarno, ali naj bo to poravnano v enem dnevu, v enem letu? poravnano

pri Bogu, ki v večnosti ne meri z mero usmiljenja in tehta le na tehtnici pravičnega sodnika?

Kaj nam je storiti? Nič drugega ne, ko nemudoma začeti vsaj sedaj delati pokoro, pridno se vdeleževati svetih odpustkov, na katerih je tretji red silno bogat. Sedaj še moremo na lehak način zadostovati za grehe s pokoro in zadostiti z odpustki za časne kazni, v vicah pa ne bo več nobenega zasluženja, nobenega odpustka, ampak se mora božji pravici zadostovati le s trpljenjem, ki je zelo veliko in mogoče tudi zelo dolgotrajno.

Pomagajmo pa z dobrimi deli in z odpustki tudi dušam v vicah. Same si ne morejo pomagati, mi pa lahko za nje veliko storimo. Dolžnost nas kliče na delo, ljubezen nam to veleva.

Kje moreš najti pravo srečo?

repenenje po sreči in veselju napolnjuje srce vsakega človeka. Toda mnogi hočejo uživati plačilo, predno so je zaslužili. Mati božja je rekla nekoč Bernardki: „Hočem te storiti srečno, toda na onem svetu.“

Ne bom ti, dragi bravec ali bravka, govoril tu o sreči, ki nas čaka na onem svetu. Saj si pogostokrat že slišal, da nas čaka ondi radost in veselje, ki je sploh ni mogoče izraziti in popisati: „Okoli videlo, uho ni slišalo in v srce človekovo ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo.“ (I. Kor. 2, 9). Govoriti ti hočem marveč o veselju in sreči, kolikor je človek more najti na tem svetu.

Ali je pa mogoče najti na svetu srečo in veselje, četudi le omejeno? Gotovo. Nekedaj je bilo na svetu veselje doma, namreč v raju prvih starišev. Tako je pisano v sv. pismu: „Zasadil pa je Gospod Bog od začetka raj veselja; vanj je postavil človeka, ki ga je naredil.“ (I. Mojz. 2, 8). Veselje je bilo doma v srcih svetnikov in najdemo je še dandanes v srcih bogoljubnih duš, in sicer toliko večje, kolikor bolj blizu so stanju prvih starišev pred grehom. Ravno isto veselje moreš najti tudi ti, čim bolj se približuješ prvotni nedolžnosti Adama in Eve.

Krasne zglede tega čistega notranjega veselja vidimo v življenju svetnikov. Tako je n. pr. sv. Frančišek vzel kos lesa in ravnilo ter ž njima posnemal igranje na gosli, da je tako razodeval svoje notranje veselje. Sveti Bernardin Sijenski se je pogostokrat v življenju smejal in šalil, tako da se je celo eden njegovih sobratov nad njim spodtikal. Svetnik je pa hotel pokazati, da svetost in pravo veselje nikakor nista dve nezdružljivi stvari. Sveti

Filip Neri in sv. Frančišek Ksaverij sta bila tako polna notranjega veselja, da sta celo sama prosila Boga, naj odneha, ker sta čutila, da bi drugače podlegla od prevelikega veselja. Isto moremo opaziti pri mnogih drugih svetnikih.

Če je torej njim bilo mogoče pridobiti si čisto veselje že na tem svetu, ni dvojbe, da si je moremo pridobiti tudi mi.

V čem pa obstoji to veselje, ki je vladalo v raju in ki je najdemo, če tudi v manjši meri, v srcih tolikih svetnikov? V ničemer drugem, kakor v pravem razmerju do Boga in dosledno tudi do samega sebe in do bližnjega.

Prvi stariši v raju so bili pred grehom pokorni Bogu. Odtod je izviralo njihovo pristrčno razmerje, ki so je imeli do Boga kot svojega najboljšega prijatelja. Tako je pisano v sv. pismu. Ker je človek iz duše in telesa, je nekaj čisto naravnega, da imata obadva, duša in telo, svoja posebna nagnjenja in hrepenenja po uživanju, v navadnem življenju pravimo temu nagnjenju in hrepenenju strasti. Ker sta pa duša in telo različna mej seboj, je nekaj povsem razumljivega, če si to nagnjenje in hrepenenje, ki je goji bodisi duša, bodisi človeško telo po uživanju, večkrat mej seboj nasprotuje in se bojuje za prvenstvo. To je tisti boj, ki ga jasno in odkritosrčno popisuje apostol narodov, sv. Pavel, v pismu do Rimljanov: „Čutim pa drugo postavo v svojih udih, ki se bojuje zoper postavo mojega uma in me lovi v postavo greha, ki je v mojih udih. Jaz nesrečnež! Kdo me bo rešil telesa te smrti?“ (7, 23—24). „Kar namreč delam, ne razumem; ne storim namreč dobrega, kar hočem, ampak delam hudo, kar sovražim.“ (7. 15). „Voljo pač imam, dovršiti pa dobro, ne najdem.“ (7. 18). Vsega tega boja, pod katerim vsi otroci Adama in Eve tako bridko zdihujemo in kateri je vzrok greha in vsega zla na svetu, v raju ni bilo. Človek je imel tedaj še um razsvetljen in voljo vtrjeno v dobrem. Te dve poglobitni dušni moči ste se radi pokorili volji božji in vsled tega so jima bile tudi vse nižje strasti brezpogojno podrejene in podložne. Tedaj je človek užival mir in srečo, ki jo imenujemo na kratko: „rajsko veselje“.

Utegnil bi kdo vgovarjati: „Zdaj nismo več v raju, kaj nam pomaga to govorjenje o rajski sreči? Adam in Eva sta padla, sreča je zapravljena.“ Dragi bravec! Namenoma sem ti opisal vzroke rajskega veselja, kakor jih najdemo označene v sv. pismu, da bi spoznal na kak način moreš tudi ti, vsaj kolikor možno, doseči isto veselje. Enaki vzroki morajo povzročati tudi vedno enake vspehe. Če sta bila Adam in Eva srečna zato, ker sta bila pokorna Bogu, najdeš tukaj ti migljaj, da moreš le v pokorščini do Boga in njegovih zapovedi najti svojo srečo. Iz tega pa tudi lahko spoznaš, kako zelo se motijo tisti, ki hočejo najti srečo na tem svetu brez Boga, ki jo iščejo le v zemeljskem bogastvu in uživanju. Če so naši prvi stariši uživali srečo in notranji mir zato, ker so jima bile podrejene in podložne vse nižje strasti in nagnjenja, sledi iz tega nauk, da se moreš tudi ti tej sreči in notranjemu miru približati tem bolj, čim bolj si storiš podložne svoje strasti in zlasti slaba nagnjenja, čim bolj si utrdiš voljo v dobrem in si jo narediš za kraljico nad vsemi dušnimi in telesnimi zmožnostmi.

O resnici tega nauka nas potrjuje življenje svetnikov. Tudi ti niso bili rojeni v raju in niso v njem prebivali, a vender so si znali priboriti rajsko veselje. Hud je bil sicer njihov boj, toda odnehali niso preje, dokler niso postavili na prestol kraljice, namreč svoje volje in tako pri sebi vresničili izrek Gospodov: „Kraljestvo božje je znotraj v vas,“ (Luk. 17, 21). Glej, dragi bravec, če hočeš postati enako srečen, idi in stori tudi ti tako! Kako bi pa najlažje ta lepi cilj dosegel, o tem se pomeniva morebiti prihodnjič.

P. Angelik.

P. NIKODEM:

Papež Benedikt XV.

IX. Prvi dnevi njegovega papeštva.

Že na dan svoje izvolitve je Benedikt XV. Ivana Parolina, nečaka Pija X. imenoval za kanonika Sv. Petra. Poklical je tudi sestri pokojnega papeža, živeči v Rimu, ju z očetovskimi besedami tolažil ter jima zvišal pokojnino, kakor je v svoji oporoki zanj poprosil Pij X. Nekaj dni pozneje je imenoval tudi osebnega tajnika Pija X. za kanonika v Lateranu. Z vsem tem je novi papež razodel svoje plemenito srce.

V nedeljo 6. septembra se je vršilo kronanje s tujaro, trojno papeževo krono, med slovesno sveto mašo v navzočnosti 53 kardinalov, 57 škofov, oziroma nadškofov in patrijarhov. Običajnega sijaja pri kronanju z ozirom na svetovno vojsko, ki je sekala tolikim družinam in tolikim državam grozne rane, nežnočuteči papež ni hotel, želel je le preprosto slovesnost v Sikstinski kapeli. Splošno so občudovali, s koliko točnostjo je novi papež izvrševal obrede pri vstoličenju. Pokazalo se je, da se je bil že vestno pripravil za službo, za katero ga je Pij X. bil ko mladega kardinala imenoval, za prefekta namreč dvornih ceremonij v Vatikanu in okoli osebe papeževe.

H kronanju so prišli tudi odposlanci iz Dženove in Bolonje. Iz vseh velikih mest Italije so došle mnoge vdanostne brzojavke. Umevno je bilo veselje, ki je zavládalo v Bolonji. Dala je Bolonja sedaj že sedmega papeža. In, ako je bila ponosna na Benedikta XIV., veselila se je zdaj, da si je tudi novi papež nadel to imenitno ime. Že na dan izvolitve je generalni vikar povabil z oklicom, naj se verni vdeleže slovesnega „Tedeuma“. In res je bila ne večer stolnica natlačeno polna; prav tako na dan kronanja. Ta dan so bile cerkve in mnoge hiše v znamenje veselja tudi lepo razsvetljene. (Izjemo je delala mestna hiša. Mestni očetje, možje nevernega socialnodemokratskega mišljenja, seve niso čutili potrebe, da bi se veselili nad častjo, ki

je doletela Bolonjo.) Zelo vesel je bil sveti oče zastopnikov verne Bolonije, obstoječih iz višje duhovščine, plemstva in meščanstva, ki so prišli, da se mu po kronanju poklonijo. V zahvalo jim obljubi, da bo za nje prihodnje jutro maševal v Pavlovi kapeli in jih obhajal. Drugo jutro se pridružijo še v Rimu stanujoči Bolonjci, in tako je po sveti maši pričakovalo svetega očeta okrog 150 oseb v „kraljevi dvorani“. Benedikt XV. in ne menj vsi navzoči so bili vidno ginjeni. Generalni vikar je pričel svoj nagovor, ali ginjenost ga je premagala, da ni mogel nadaljevati, in zdaj se vsi od papeža do poslednjega tam zbranih, razjočejo. Zadušivši svoje solze, spregovori čez nekaj časa sveti oče tako-le: „Dasi se ne udam lahko vplivu čustev, sem se vendar pri deljenju svetega obhajila komaj premagoval; sedaj sem pa čutil živo, da se poslavljam od svojih otrok. Pa ta ločitev je le zunanja. V ljubljeno Bolonjo se sicer jaz ne vrnem več, prihajali bote pa vi k nekedanjemu svojemu nadškofu, ter mi bote poročali o vašem verskem življenju, zlasti o neutrudljivi gorečnosti vaše mladine v spoznavanju svete vere in kako brinite sv. katoliško cerkev. Jaz tudi več ne bom mogel, kakor sem to pogosto in rad storil, kot oče s svojimi otroci romati k „Materi Stražarki“; pustiti bom moral, da hodijo otroci sami — ali otroci bodo molili tam za očeta, da me sveta Devica varuje in mi stoji ob strani v težki nalogi, h kateri me je Gospod poklical. Priporočam vam zlasti češčenje presvetega Zakramenta; v njem se čutim edinega z vami; v njem imamo tudi poročstvo blaženega združenja v nebesih.“ — Nato je papež še spregovoril z vsakim posebej. Poznal je vsacega in vsakemu je dal roko v poljub. Nazadnje je podelil vsem zbranim apostolski blagoslov in dal vsem navzočim župnikom oblast, da ga podelé svojim ovčicam.

Od slovesnosti kronanja je šel Benedikt XV. takoj na delo, najprej je nastavil in vredil službe svojih sodelavcev na dvoru. Za celo vrsto novih služb, ki so bile s smrtjo Pija X. prazne, je bilo poiskati sposobnih mož. Če sta Leon XIII. in Pij X. nekaj časa potrebovala, preden sta se zživela v novo nalogo, je v tem Benediktu XV. bilo veliko lažje, zanj ni bilo nič novega, ampak vse mu je bilo že znano. Radovedno se je povpraševalo, koga bo imenoval za najvažnišo službo na papeškem dvoru, za državnega tajnika. Izbran je bil kardinal Ferata, ki je (rojen 1847 v nekem mestecu blizu Viterba) prejel 5. dec. 1896 kardinalski klobuk in opravljal, prej kakor poslej, celo vrsto važnih služb. Benedikt XV. je v večletnem občevanju ž njim spoznal njegove odlične lastnosti; žal, da je Ferata že 10. oktobra 1914 umrl. Za državnega podtajnika je bil izbran monsinjor Tedeskini. Poleg teh omenimo še, da je bil kardinal Džustini imenovan za pokrovitelja frančiškanskega reda. In še nekaj naj bo tu povedano, namreč, da je celo vrsto predpisov in navad za občevanje na papeškem dvoru, ki jih je Pij X. izrečno ali pa molče prenarredil ali popolnoma odpravil, Benedikt XV. zopet vpeljal, ker so številni udje dvora to želeli in ker je on sam, iz šole Leona XIII., bil prepričan, da take zunanosti niso brez pomena. Storil je to tudi zato, ker je v zvezi z neko važnišo rečjo. Kakor znano je Pij X. v zasebnih sprejemih milosti in pravice, ki bi jih redoma morala poskrbeti ta ali ona kongregacija, neredko-

krat podeljeval sam. To Pijevo navado je Benedikt XV. hotel odpraviti. V zelo nujnih zadevah podeli sicer še tudi Benedikt kakšno dovoljenje, vendar pa vselej ukaže prosvincu, naj se obrne na pristojno kongregacijo, da jo ona končno reši. Prejšnji način je bil za prosvince zložniši, sedanji je varniši.

Prvi konzistorij je Benedikt XV. sklical dne 8. septembra istega leta. V javni seji so prejeli rdeči klobuk ti-le kardinali: Piffel z Dunaja, Černoh iz Jagra, Gizasola y Menendez iz Toleda, Bello iz Lizbone, vsi ti so bili že prej obenem s Kjezo imenovani za kardinale še pod Pijem X. Med prvimi vladarskimi čini novega papeža je bil sprejem diplomatov 7. septembra v prestolni dvorani. Papež je prišel v dvorano v spremstvu dvornega osobja in sedel na prestol. Nato je prebral avstrijski poslanik, princ Šenberg-Hartenštajn v francoskem jeziku sledeči nagovor:

„Sveti Oče, vest, da je dobila katoliška Cerkev v častitljivi osebi Vaše svetosti svojega poglavarja, je vzbudila po vsem katoliškem svetu veliko veselje. Čast in predpravico, da smejo obdajati apostolski prestol, občutijo člani diplomatičnega zbora pri sveti stolici še tembolj. Prešinjen teh čustev se je zbral diplomatični zbor, da izreče Vaši svetosti svoje tople želje in vdanostne čestitke.“

Papež je odgovoril v francoskem jeziku in je izrekel željo, naj procvitajo vsi narodi, kakor tudi naj ostane razmerje med sveto stolico in evropskimi državami najboljšo. Nato je papež stopivši raz prestola dal vsakemu diplomatu roko v poljub in je spregovoril z vsakim posebej nekaj besed. Belgijski poslanik je izročil papežu poklonilno pismo belgijskega kralja.

Dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, je Benedikt XV. poslal v svet prvo okrožnico. Naravno, da so bile prve nadpastirske besede novozvoljenega papeža poziv k miru. Ko namestnik Kristusov, ko knez miru pozivlje papež vojskujoče se vladarje, naj si podajo roke in sklenejo zaželeni mir. Okrožnica se glasi:

„Ko smo bili povzdignjeni na stol svetega Petra, seveda dobro si svesti, kako malo smo kos toliki nalogi, smo z najvišjim spoštovanjem molili sklep previdnosti božje, ki je našo nizko osebo povzdignila na tolikanj visoko stopnjo. Če smo pa, neoboroženi s zadosti hvale vrednimi zaslugami, vendar zaupljivo sprejeli najvišjo škofovsko službo, smo jo sprejeli le v zupanju na božjo dobrotljivost, nikakor dvoječ, da nam bo podelil primerno moč in pomoč on, ki nam je naložil breme najvišjega dostojanstva. — Ko smo pa s te apostolske višine vso čredo Gospodovo, naši skrbi izročeno, ogledali, nas je z grozo in neizrekljivo bridkostjo zadel grozoviti pogled vse te vojske, ker smo videli, kako tolik del Evrope, z ognjem in mečem opustošen, rdi krvi kristjanov. Od dobrega pastirja Jezusa Kristusa, katerega mesto smo prejeli v vladi sv. Cerkve, imamo namreč, da vse, kolikor jih je njegovih jagnjet in ovac, z očetovsko ljubeznijo objemljemo. In ker moramo, po zgledu Gospoda samega, pripravljeni biti, kakor tudi smo, za njih zveličanje, če treba, življenje dati, smo za gotovo sklenili, kolikor bo v naši moči, ničesar ne opustiti, kar bi moglo povspešiti konec te nesreče. Za zdaj pa, preden po šegi in navadi rimskih papežev, ob začetku apostolske de-

lavnosti, cerkvene poglavarje vse v okrožvem pišmu nagovorimo, si ne moremo kaj, da ne bi povzeli poslednjega glasu vmirajočega in nevmrljivega spomina vrednega prednika Pija X. glasu, ki mu ga je ob prvem hrupu te vojske skrb in ljubezen do človeškega rodu tako rekoč iztisnila iz srca. Ko bomo torej mi sami, z očmi in z rokami k nebu povzdignjenimi h Bogu klicali in molili, vse sinove sv. Cerkve, zlasti kateri so duhovniškega reda, kakor je on pregoreče opominjal, tako mi opominjamo in lepo prosimo, naj nadalje na vso moč zasebno s ponižno molitvijo, očitno s pogostimi slovesnimi prošnjami vsegamogočnega Boga in Gospoda milo prosijo, naj se spomni svojega vsmiljenja in odloži ta bič jeze, ki ž njim kaznuje narode zaradi njih grehov. In naj blagovoljno na strani stoji skupnim prošnjam Devica bogorodnica, katere preblaženo rojstvo, ki ga danes obhajamo, je človeškemu rodu v njegovem obupu, kakor zarja miru zasvetilo, ker je imela roditi njega, po komer je hotel večni oče vse spraviti, „pomirjajoč po krvi njegovega križa to, kar je na zemlji ali kar je v nebesih. (Kološ. 1, 20). Tiste pa, ki vladajo narode, lepo in prisrčno prosimo, naj vse svoje razpore žrtvujejo koristi človeške družbe; naj pomislijo, kako dovolj hudega to vmrljivo življenje spremlja, da ga ni treba še bolj vbozega in nesrečnega delati; naj jim bo zadosti, kar se je že prelilo človeške krvi; naj se torej podvzajajo misliti na mir in podati si roke; prelepo plačilo bodo zato prejeli vsak za se in svoj narod; najboljše zasluge si bodo pridobili za človeško družbo; nam pa, ki okušamo iz tega tolikega meteža ne majhine težave v samem začetku naše apostolske službe, naj vedo, da bodo storili nekaj jako ljubega in zaželjenega.

Dano iz Vatikana dne 8. sept. na praznik rojstva svete Marije l. 1914.

Papež Benedikt XV.“

Tedaj se je Evropa v pretežnem svojem delu že bila spremenila v bojno pozorišče. Belgija je ležala ranjena in zvezana na tleh; na Francoskem so se bili grozoviti boji proti Nemcem; v Galiciji se je avstro-ogrška armada umikala pred Rusi; po morjih pa so sovražne ladje druga drugo lovile in druga drugo potapljale. Poziv k miru je bil na mestu. Žal, da apostolsko pisanje, ki je novemu papežu v hipu pridobilo srca vesoljnega sveta, ni našlo spoštovanja pri merodajnih krogih, pri vladarjih in njih vladah.

Kmalu po kronanju so zunanji kardinali Rim zapustili. Sveti oče jih je pred odhodom še enkrat sprejel, dal jim svoj apostolski blagoslov za nje in za podložne škofljane, in vse je razposlal z opominom, naj doma delajo za mir. Z ameriškimi kardinali je posebej že tedaj pretresoval misel, naj bi se predsednik Vilzon postavil na čelo mirovnemu posredovanju.

Vidimo torej, da so prvi dnevi Benediktovega papeštva bili dnevi skrbi in bridkosti; in kar moramo tudi povdariti — da so bili to tudi dnevi neutrudljivega dela.

O neizčrpljivi delavni sili Benedikta XV. spričuje n. pr. dan izvolitve. Ves dan prebivši v naporu, je še zvečer sam sestavil pisma na kneze in vlade, v katerih jim naznanja svojo izvolitev; spričuje ponedeljek 7. sept., dan po zelo utrudljivi slovesnosti kronanja. Ta dan je najprej, kakor smo

že omenili, sprejel diplomate, kjer je avstrijski poslanik imel nagovor, nato rimskega kardinal-vikarja Pompilija, ki se je mudil čez eno uro in moral prekiniti važno snov pogovora, ker so ga v preddvorani drugi kardinali že težko čakali. V zasebni avdijenci so ta dan bili sprejeti še kardinal in škof Veronski, nadškofi iz Bjujorka, iz Katanije, iz Bostona, iz Minhen-Frajzinga, rimska kardinala Viko in Lorendzeli in zatem še več škofov. In približno tako je bil novi papež v začetku dan za dnevom preobložen s celournimi sprejemi kardinatov, škofov, diplomatov, deputacij. Pri vsem tem je našel še čas, da je dvorno službo na novo preosnoval, spisal ono krasno okrožnico, ki jo je 8. septembra poslal v svet in smo jo prej že podali.

Ali ne čudimo se, ampak pomnimo, da je Benedikt XV., mož suhe in šibke postave, bil večleten učenec Leonov, tistega suhega in šibkega, pa delavnega Leona XIII., ki niti sebi niti svojim sodelavcem ni lahko privoščil oddiha.

Tretjeredniki in razna društva.

naših dneh vstajajo in se vstanavljajo najmnogovrstniša društva za različne stanove obojnega spola. Vse se organizira, vse tekmuje za prvenstvo in obstanek. Od vseh strani se priporočajo razna društva, vsaka stranka hvali svoje. Pri tem zadenejo pogosto tudi na naše tretjerednike in tretjerednice, ki včasih ne vedo, kaj storiti, kam se obrniti, za kaj se odločiti, da bi bilo bolje in prav. Naša dolžnost je to zadevo pojasniti iz tretjerednega vodila in cerkvenih določb.

Vodilo prepoveduje ples, nespodobne gledališke igre, pojedine, knjige in časopise, od katerih se je bati pogube čednosti, nesramno govorjenje, nespodobne šale. Iz te prepovedi sledi, da tretjeredniki ne smejo pristopati k društvom, ki prirejajo plese, nespodobne gledališke igre, ali predstave v kinih, ki napravljajo pojedine, ponujajo svojim članom slabe knjige in časopise, katerih člani so nesramnega govorjenja in petja in zbijajo nespodobne šale in imajo sestanke dolgo v noč.

Vodilo zahteva spodobnost v noši in obleki, zmernost v jedi in pijači, molitev pred jedjo in po jedi, post gotove dni, vsakidanjo molitev in spraševanje vesti, mesečne shode itd. Društva, ki bi tirjala pri izletih ali drugače tretjerednjkom manj primerno obleko, premalo pokrito telo, dragoceno lišpanje, ki bi pospeševala nezmernost, ki ne molijo skupno pred jedjo in po jedi, ali ki bi tiste, ki molijo, celo zaničevali, ki nočejo zapovedane dni poznati posta itd. vsa taka in enaka društva so tretjerednikom prepovedana.

Vodilo zapoveduje, naj tretjeredniki dajejo dober zgled, naj pospešujejo pobožnost in vse, kar je dobrega. Društva, ki so drugim v pohujšanje, ki za pobožnost in čednost ne marajo ali jo celo zasmehujejo, taka društva niso za tretjerednike. Tudi taka društva niso za kristjane, še manj za tretjerednike, ki nedeljsko božjo službo, dopoldansko ali popoldansko, opuščajo, ki prirejajo v času dop. ali pop. božje službe svoje shode in izlete, da tudi druge ovirajo v obiskanju božje službe. V mestih so pri popoldanski božji službi le še nekateri tretjeredniki — drugi so silno redki — vsaj tako tožijo mnogi gospodje. Kdo jih je izvabil iz cerkve? Nekateri pravijo, da mnoge naša lastna društva. Trdo rečeno in Bog daj, da ne bi bilo res.

Vsa tista društva, ki bi vas posredno ali neposredno ovirala izpolnjevati redovno vodilo v katerikoli zapovedi, vsa tista niso za tretjerednike.

Poleg Vodila se je treba ozirati še na cerkvene določbe. Najvažniše v našem vprašanju je pismo Pija X. izdano v Rimu 8. septembra 1912. leta. Tu je zapisano: „Tovarištva tretjerednikov ko taka se v državljske ali čisto gospodarske zadeve nikakor ne smejo mešati — — —. Vendar si bodo tretjeredniki velike zasluge pridobili, če bodo vsak posebej h katoliškim društvom pristopali in skušali doseči, kar je vsakega posebni namen. Tudi jim ni prepovedano vdeleževati se družabnega dela, kakršno odobruje ta apostolski sedež.“

Priporočamo torej, da se tretjeredniki vdeležujete društvenega življenja, da pospešujete dobro stvar kjerkoli morete. Ni pa treba, da bi si več nalogali, kakor zmorejo vaše moči; da, če bi vas katero teh oviralo v izpolnjevanju tretjerednih ali stanovskih dolžnosti, pri teh nikakor biti ne smete. Tretjeredniki bodite v prvi vrsti dobri, vneti, vodilu zvesti udje tretjega reda, natančni bodite v dolžnostih poklica, druga bremena sprejmite vsaki po svojih razmerah in močeh, pa tako, da duha molitve in pobožnosti ne vgasnete. P. S.

Dopisi.

Letopis tretjega reda pri Sv. Trojici v Slov. g.

Začetek tukajšnje skupščine tretjega reda sega v l. 1854. Vstanovil ga je p. Bruno Jesih, kakor vedo povedati najstarejši še živeči tretjeredniki in spričuje redovni zapisnik rajnega p. Gelazija Rojko.

„Vsak začetek je težak,“ pravi pregovor. Resnico tega narodnega reka nam potrjuje zapisnik p. Gelazija. Izmej domačih župljanov se 4 leta ni nihče oglasil za tretji red. Prvi je bil vpisan 7. junija 1858. Počasi so spoznavali tretji red in temu primerno se je množilo tudi število tretjerednikov.

P. Bruno Jesih in P. Tomaž Zunič sta imela shode vsake kvatre v lavretanski kapeli. P. Gelazij Rojko je pa shode vpeljal že v cerkev. — Njegov naslednik P. Nikolaj Meznarič je tretji red slovesno posvetil presv. Srcu Jezusovemu in je s svojim molitvenikom: „Pot v nebesa“ zelo pospešil tretjeredno življenje. S tem je bila dana tretjerednikom v roke razlaga sv. vodila in vaja prave bogoljubnosti. Zato je umevno, da je ljudomili in nepozabni p. Franc Blanko Kavčič kar na tisoče pomnožil število tukajšnjih tretjerednikov. Začel je z vizitacijami in je obiskal skoro celo Perlekijo in Prekmurje.

Njegovo delo sta nadaljevala P. Filip Perc in pok. P. Nazarij Šenveter (Schönwetter). Tema je sledil P. Elekt Hamler. Pod nobenim voditeljem se število tretjerednikov ni tako pomnožilo, kakor pod njegovim vodstvom. Ustanovil je podružnice tretjega reda pri Sv. Petru pri Radgoni, pri Sv. Juriju v Slov. g., pri Sv. Tomažu, pri Sv. Lenartu, pri Veliki Nedelji in na Polenšaku. — Njegov naslednik P. Kajetan Kogej je ustanovil tretjeredniško knjižnico, katero sta vredila P. Berard Jamar in P. Simon Čurin. Slednji je dal napraviti veliko in malo redovno zastavo; prvo za procesije, drugo za pogrebe. P. Simon je začel tudi z organizacijo in je vstanovil več podružnic tretjega reda. — P. Dionizij Dušej in pisavec teh vrstic sta nadaljevala delo prednikovo. Glavna skupščina tretjega reda pri Sv. Trojici šteje 3 kanonično ustanovljene skupščine tretjega reda: Sv. Peter pri Radgoni (vstanovljena 1918 l.), Sv. Jurij v Slov. g. (1918) in Črensovci v Prekmurju. Nadalje spadajo k svetotrojiški skupščini podružnice pri Sv. Bolfanku v Slov. g., Marija Snežna, Kapela, Sv. Jurij na Ščavnici, Mala Nedelja, Sveti Tomaž pri Veliki Nedelji, Polenšak, Sv. Lovrenc v Slov. g., Sv. Urban pri Ptuju in Vurberg. Na Prekmurskem so pa podružnice tretjega reda v Beltincih, v Tišini, v G. Lendovi, v Veliki Lendovi, v Turnišči in v Štrigovi. Po ostalih bližnjih župnijah se tretji red deloma tudi razvija.

Svetovna vojska je zadala tukajšnjemu tretjemu redu globoke rane. Pobrerala je več krepkih mož in mladeničev; za katere so se opravile skupne molitve. Leta 1918. in 1919. so bile za tretjerednike duhovne vaje, ki so bile dobro obiskane.

Franciškska misijonska družba deluje od l. 1917., Marijina mašna družba pa od l. 1912. Evharistični odsek tretjega reda opravlja prvo in drugo nedeljo skupno molitveno uro v čast presv. R. T.; ostale nedelje v mesecu pa serafinski rožni venec, v katerega vpleta po tukajšnji navadi primerne pesmi. —

Število živečih tretjerednikov znaša 7431. Vpisanih je bilo dosedaj vseh skupaj 10.985. Od teh jih je iz domače župnije 400. Bog daj tudi v bodoče svoj blagoslov in zaželjeni vspeh!

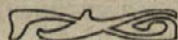
P. Joahim Košenina.

Iz Metlike. (Od Treh Far). V nedeljo 1. junija, v mesecu Srca Jezusovega je imel tretji red svoj redni občni zbor. Voditelj III. reda P. Pavel, pripoznani, občepriljubljeni govornik, ki z apostolsko gorečnostjo poživlja tretjeredniško življenje v Belokrajini, je pri jutranjem opravilu v župni cerkvi spodbujal tretjerednike k spolnjevanju pravil in vodila, tega za naš čas tako primerne in prepotrebne reda, ki ima nalogo, da sedanji, uživanju in nasladam vdani svet, ki zelo spominja na dobo sv. Frančiška, prenovi po naukah sv. evangelija v zmyslu III. reda, po pravilih in v duhu sv. Frančiška. Pri Treh Farah je imel prvo opravilo v stranski cerkvi pč. g. Nemanič, bivši župnik brusniški, zdaj v pokoju na svojem domu, slovesno opravilo pa

pč. g. dekan Učak. V lepi, času primerni propovedi je proslavljajal sv. Frančiška kot vzor evangelijskega uboštva in ga stavil za zgled naši mladini, ki tako zelo hlepi po ničemernostih in svetnih nasladah. Slovesna sv. maša pred Najsvetejšim se je opravila z obilno azistencijo v nemalo spodbudo vernikov, ki imajo veliko veselje nad slovesnimi cerkvenimi obredi. Mešani zbor na koru, ki je izborno popeval, je vodil organist Mihelčič. Duhovščina je v bližnji gostilni dobila opoldan obed, neumorno delavni g. kapelan Bitnar je s svojim pevskim zborom na hodniku zabaval goste. — Popoldan se je opravila ura molitve pred Najsvetejšim, na kar je pč. P. Pavel v izbranih besedah pojasnjeval poslušavcem boj sovražnikov zoper vero, cerkev in duhovščino in kazal tretjerednikom najuspešniše orožje: pokorščino do svete cerkve in spoštovanje do duhovščine. Nato se je razvila veličastna procesija. Najprej so korakali obilno zastopani tretjeredniki s križem, za njimi mladina iz Marijine družbe s zastavo, nato je sledilo osem duhovnikov, ki so prepevali lavretanske litanije, katerim so verniki odpevali z menjajočimi se kiticami. Sprevod, ki se je pomikal po polju do postaje pri Rosalnicah, je bil uprav veličasten, slovesna manifestacija globoke verske zavesti v Belokrajini. Na tisoče broječa množica vernikov in tretjerednikov je pobožno molila sv. rožnivenec. Slovesnost se je zaključila s zahvalno pesmijo. Gotovo bo zelo povzdignila versko zavest v Belokrajini. Želeti je le, da bi se takega sijajnega izraza verske pobude bolj udeleževali tudi sosedni Hrvatje, kjer je treba katoliški verski pokret še bolj dvigniti; Slovenci jim moramo s svojo katoliško organizacijo prednjačiti, saj pri Hrvatih še precej spi katoliška zavest zlasti glede verskih družeb in mladeniških organizacij. Kako bi bilo krasno, ako bi se na tako slavnem božjepotnem kraju, kakor so Tri Fare, ob železniški progi z lastno postajo na Rosalnicah, na meji med Slovenci in Hrvati, prirejali skupni sestanki glede orlovske organizacije in mladeniških Marijinih družeb, kjer bi se slovenski in hrvatski mladeniči navduševali za „krst častni in slobodu zlatnu“, za zedinjenje razkolne „brače“, za skupni gospodarski napredek in prosveto in tako prepojeni s katoliškimi idejami izvrševali pravo apostolsko delo za razširjanje Ciril-Methodove ideje molitvenega apostolstva na Balkanu. Kje je lepša prilika kakor pri Treh Farah za poživljanje verskega pokreta in misijonstva na Balkanu? Zgodovina Treh Far je v najtesnejši zvezi z razširjanjem in preganjanjem krščanstva med Jugoslovani, osobito v Bosni. Molitveno apostolstvo sv. Cirila in Metoda bi krepko napredovalo pod zavetjem preblažene Device Marije, ki ima tu tri cerkve posvečene: Brezmadežnega Spočetja, Ecce homo in žalostne Matere Božje. Kraljica miru bi obilno razlivala svoje milosti in materino varstvo na skupno katoliško domovino Slovencev in Hrvatov, na mlado Jugoslavijo. Casu primerno bi bilo, ako bi bila ena izmed teh cerkev posvečena presvetemu Srcu Jezusovemu, kjer bi se ogrevala srca sosednjih bratskih narodov v mesečni krščanski ljubezni ob vse obsegajoči ljubezni Srca Jezusovega, ki je brezdno vseh čednosti in kralj in središče vseh src; zakaj svetovna vojska in bližnja bodočnost bo pokazala, da mednarodnih sporov ni mogoče rešiti razven na verski podlagi, na temeljnem kamnu tistega, ki je rekel: Jaz sem pot, resnica in življenje. Le tedaj, kadar se bosta Slovenec in Hrvat napila bratske ljubezni iz globočine Srca Jezusovega, bosta v resnici za „uvijek brat i brat“. Od naše duhovščine in razumništva je odvisen ponajveč uspeh, ako razume času primerno take ideje vresničiti, udejstvovati potom časopisja. Naše katoliško časopisje mora stopiti v najožjo zvezo s „kučo dobre štampe“, ki jo vodijo oo. kapucini na Reki, ki so z nebrojnimi brošuricami (vijenciči), tiskovinami, mesečniki in knjigami, započeli novo dobo hrvatske katoliške književnosti in so pravi blagoslov za katoliški pokret v Jugoslaviji. — Srce Jezusovo daj svoj blagoslov! Leop. Kolbezen.

Majšberg¹ (Štajersko). Tretji red sv. Frančiška je bil pri nas vpeljan po preč. gosp. župniku Blažu Cilenšek, ki je bil dobil za to pooblastilo (17. sept. 1895) od preč. p. provincijala frančiškanskega reda v Inomostu na Tirolskem. Dne 8. marca 1896 je prvokrat sprejemal v III. red; pristopilo je 40 novih udov. — Dne 5. dec. 1897 je dobil pooblastilo voditi III. red prečastiti g. provizor Anton Novak, sedaj župnik v Kamnici pri Mariboru. Za njim je sprejel vodstvo III. reda sedanji župnik preč. g. Jakob Marinič. Dne 19. junija 1910 je bila vpeljana organizacija, in dne 31. avg. 1919 se je pri nas tretji red kanonično vstanovil. — Sedanje predstojništvo je: za moške: prednik: Valentin Sagadin, cerkveni ključar, Sesterže 41.; namestnik: Štefan Mohorko, posestnik, Medvece 10.; svetovavec je Valentin Medved, kmet, Sesterže 22. Za ženske: prednica: Katarina Horvat, posestnica, Majšberg 39.; namestnica Jera Auguštín, Sesterže 1.; svetovavke: 1. za Majšberg in Lešje: Marija Šetar, posestn. hči, Majšberg 13.; 2. za Sesterže, Savinjsko in Medvece: Jera Rober, kmetica, Sesterže 25.; 3. za Podložje in Jurjevo vas: Barbara Pulko, kmetica, Podložje 73.; 4. za Stanečko ves, Breg, Škerblje, Prešo in Svečo: Jera Gajser, samska posestnica, Stanečka ves 9.; za Koritno in Glivno: Elizabeta Plajnšek, Koritno 5.; 6. za Sv. Bolfenk, Sitež, Planjsko in Naraple: Jera Narat, šivilja, Naraple 4.

Trbonje (Štajersko). Tretji red je bil pri nas 9. aprila 1897. leta vpeljan od župnika preč. g. Alojzija Arzenšek, ki je sedaj kanonik v Mariboru. — Sedanji župnik preč. g. Jožef Sigl vodi tretji red od aprila 1903. — Dne 7. septembra 1919 se je vstanovila tu samostojna tretjeredna skupščina. Ob tej priliki je vizitator p. Filip Benicij imenoval prvo predstojništvo za dobo treh let in sicer: za moške: prednik: Vrhnjak Franc, kmet, Sv. Danijel 68. Za ženske: prednica: Otič Elizabeta, kmetica, Trbonje 22.; namestnica: Rožič Jera, Trbonje 25.; svetovavka: Rotovnik Jera, Sv. Danijel 57.

Razgled po serafinskem svetu.

Krasno povelje je izdal mornariški minister Zedinjenih držav (Daniels). To povelje obsega na kratko to-le: Vsako posvetno delo je ob nedeljah strogo prepovedano. Le kar je neobhodno potrebno sme biti izvršeno in še to na tak način, da se ne sme motiti božja služba, ne koga ovirati vdeležiti se je. Povelje velja tudi za streljanje, vojaške vaje, nadzorovanje in celo za razdelitev manj važnih potrebščin. Častnikom je strogo zapovedano natančno splovnovati to povelje. Vojaškim duhovnikom naj bo pristojna oblast v pomoč, da morejo izvrševati božjo službo. Kjer ni na razpolago kapele, naj se za božjo službo pripravi in okraši primerna dvorana. Mej službo božjo mora vladati na ladijah strogo molčanje in tihota. Vojaška godba mora biti vedno pripravljena da prisostvuje, če se zahteva, pri božji službi. Če kak oddelek nima svojega vojaškega duhovnika, mora častnik vse potrebno oskrbeti, da ga dobi od drugod. Nedelja naj bo posvečena le službi božji in oddihu. Tako povelje bi delalo čast marsikateri državi v Evropi.

Papež v mirovni pogodbi. Italijanski listi povzdigujejo vspah papeževga delegata Čeretija na mirovnem kongresu, na katerem je kakor znano

¹ Uradna knjiga ima pisano: Majšperg (glej: Allgemeines Verzeichnis der Ortsgemeinden u. Ortschaften Oesterreichs. Wien 1915). Tako tudi: Podlož, Planjsko.

dosegel varstvo in varnost katoliških misijonov v mirovni pogodbi in kjer je sv. stolica priznana kot najvišja oblast nad katoličani. Francoski list „Journal des Debats“ (žurnal de debá) pripominja, da je pač zelo zanimivo, da je bila na tak način sv. stolica pripuščena k mirovni pogodbi, čeprav je Italija dne 6. aprila 1915 dobila v 15. točki londonske pogodbe izrecno zagotovilo, da bo Sv. stolica izključena od mirovnega kongresa. Vsekakor čudno pa je, da je Sonnino, povzročitelj zloglasne londonske pogodbe, ravno takrat ko je šlo za brambo cerkvenih koristi na mirovnem kongresu padel s svojim ministerstvom vred. Vse pač maščuje — zgodovina.

Svetel žarek v žalostnih cerkvenih razmerah v Čehoslovaški republiki tvori delovanje dveh čeških duhovnikov iz Amerike monsinjora Bouska in g. Zlamala. Sprosil sta si v Rimu blagoslov sv. Očeta in zdaj hodita po Češkem in Moravskem, kjer v vsakem večjem kraju predavata o verskih in cerkvenih čehoslovaških zadevah. Predvsem pripravljata čehoslovaško, povečini katoliško prebivalstvo, na žrtve, ki ga čakajo po ločitvi cerkve od države, ki jo framasoni nameravajo izpeljati. Z navdušenimi besedami pozivljeta katoličane naj se vzdramijo iz svojega verskega spanja in naj nikar ne dopustijo, da bi jim vzela najdražji zaklad njih veri sovražna vlada. Po 30.000 in več se jih zbere pri takih predavanjih in burno pritrjevanje jasno kaže, kolika bi bila moč katoliškega ljudstva, če bi bilo edino.

Vseučiliški profesorji proti odpravi verouka iz šol. Ob priliki, ko so hoteli nemški prostožidarji odpraviti verouk na vseh šolah, se je 114 berlinskih vseučiliških profesorjev resno oglasilo proti tej nameri. Pisali so na pristojno oblast: „Verouk je podlaga vsake vzgoje. Z ohranitvijo versko-nravnne vzgoje stoji in pade nemško ljudstvo. Zato smatrajo vseučiliški profesorji za svojo dolžnost, da odločno vgovarjajo, naj bi se verouk odstranil iz naučnega načrta, ali naj bi se ga uvrstilo mej proste predmete, tako da bi se ga učenci učili ali ne, kakor bi hoteli. Tu vidimo, da zahteve po potrebi verouka ne uvidevajo morebiti le stare ženice, ampak tudi resni znanstveni možje, ki imajo seveda tudi resno skrb za ljudski blagor.“

Preganjanje cerkve v Meksiki je začelo, kakor vse kaže, pojenjavati. Vlada je namreč dovolila povratek nekaterim škofom, oziroma je potrdila imenovanje nekaterih novih škofov. Trije škofje so bili na novo posvečeni, eden pa na novo imenovan.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: Marija Kocbek, ki že nad leto dni trpi zadeta od mrtvouda; Marija Zelenjk, ki zadeta od mrtvouda že štiri leta leži na postelji.

I. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine ljubljanske:

Uršula Valentinčič, Katarina Babšek, Jera in Antonija Golob, Terezija Vodnik, Alojzija Kame, Marija Valentinčič, Uršula Šiler, Marija Jeraj, Marija Karlin, Ana Kalinšek (47 let v III. r.), gospa Uršula Souvan, Jedert Godiša, Amalija Bohinc, Ana Ertač

iz Preserja, Frančiška Zupančič z Lipoglava, Terezija Krušnik, vmrla na Perovem pri Kamniku.

2) skupščine mariborske:

Sv. Križ pri Ljutomeru: Terezija Marinič. Veržej: Urša Bunderl, Frančiška Augustinovič. Sv. Peter pri Mariboru: M. Krajnc, Ter. Kurnik, Ter. Gril, Ivana Repina, Alojzija Bombek. Sv. Križ pri Mariboru: Ivana Völker. Sv. Marjeta ob Pesnici: M. Ploj. Sv. Janž na Dravskem polju: M. Ertl. Ribnica: Ana Vajs. Sveti Jakob v Slov. gor.: M. Mahar, M. Šauperl. Pilštanj: Martin Polšak. Maribor: Alojzija Žunko, M. Slana, Julijana Jurtela. Jarenina: Karl Šauperl.

3) skupščine svetotrojiške:

Preč. g. Dovnik Ivan, dekan v Gornjem gradu, bivši kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. g. Sv. Rupert v Slov. g.: Hojs Apolonija, Kos Matija (43 let v III. r.), Golob Jožef, Knibos Anton. Sv. Tomaž pri Veliki Nedelji: Čirič Jakob, Lah Marjeta, Žinkovič Jera, Herman Antonija, Pergel Terezija, Vrbnjak Jožefa, Obran Apolonija, Kukovec Jera, Petrena Franc (36 let v III. r.), Kosi Marija (20 let v III. r.), Kokl Jožefa (61 let v III. r.), Črešnik Martin, Voršič Terezija, Erhatic Elizabeta, Brumen Ivana (31 let v III. r.) Šegula Jožef, † l. 1917 na boj. polju. Sv. Lenart v Slov. g.: Šilec Alojzija, Kramberger Julijana. Vuberg: Grabelj Reza. Sv. Anton v Slov. g.: Vavpotič Ana (21 let v III. r.), Golob Jurij, Sattler Marija. Sv. Peter pri Radgoni: Horvat Jera, Kulbič Ana. Mala Nedelja: Zemljic Alojzija, Vrbnjak Elizabeta. Sv. Jurij na Ščavnici: Čagran Jožef, Kranjc Antonija, Klemenčič Franc. Sv. Bolfank v Slov. g.: Kranjc Janez. Sv. Andraž v Slov. g.: Andrašič Alojzija. Sv. Trojica v Slov. g.: Čeh Franc, Mulec Jakob (24 let v III. r.) Sv. Urban v Slov. g.: Grundošek Neža.

4) skupščine kamniške:

Terezija Remec iz Godiča, Helena Hrovat iz Kolovrata, Ivana Anžič iz Podgorja, Janez Vider iz Stranj.

II. pokojni udje armade sv. Križa:

Terezija Roženc, Antonija Skornšek, Marija Meh, Terezija Mravljak iz Raven; Helena Part, Jožefa Drogenik, Frančišek Podbrežnik, Ana Seničar, Antonija Kračnik, Marija Kračnik, Ferd. Dolinar, Marija Miklavec, Neža Zapečnik, Frančišek Ažman, Marija Hočvar, Ivana Škof, Marija Rutej iz Prihove.

Zahvala za uslišano molitev.

A. R. se zahvaljuje sv. Frančišku in sv. Antonu za ozdravljenje živine in za večkratno pomoč v zasebnih zadevah. — Papež Marija se zahvali za ozdravljenje noge presv. Trojici in presv. Srcu Jez. — Ana B. se zahvaljuje sv. Antonu, da jo je rešil zelo neprijetne selitve v tuj kraj in da je na njegovo priprošnjo dobila nazaj pred več leti posojeni denar, o katerem je mislila, da je vsako upanje zastoj.

Darovi.

Za Cvetje: N. 2000 K. Neimenovan 60 K. Zbirka tretjerednikov v Štangi 50 K. Ljubljanskih tretjerednikov druga zbirka: 467 K. Leopoldina Pelhan, Žiri 9 K. Mar. Rant, Dobrova 10 K. Janez Poklukar, Gorje 15 K. Janez Juvančič 5 K. Neža K., Celje 10 K. Jožefa Kranjc, zbirka pri sv. Fr. Ksaveriju 25 K. Janez Malavašič, zbirka v Podlipi 33 K. Marka Mihelič, Stari trg pri Kočevju 5 K. Janez Pavlin, Naklo 30 K. Marija Prosenc, Kerka 13 K. Simon Ferčnik, Bistrica v Rožu 80 K. Terezija Tomc, Moravče 25 K. Marija Kranjc, Borovnica 23 K. Alojzija Klobučar, Središče 11 K. Marija Drobež, Sv. Pavel p. Pr. 10 K. A. R., Straža 4 K. Jožefa Udovč, Št. Rupert 32 K. F. J., Vel. L. 4 K. Jos. Cizej, Šmartno pri Velenjem 15 K. F. R., Škofja Loka 20 K. — Župni uradi: Sv. Štefan pri Šmarju 5 K. Cerklje na Gorenjskem 50 K. Komenda 134 K. Sv. Križ pri Rogoški Slatini 50 K. Brezno ob Dr. 12 K. Sostro pri Lj. 47 K. Zg. Tuhinj 30 K. Dolič 30 K. Sv. Jurij na Pesnici 5 K. Tinje pri Slov. Bistrici 44 K. Adlešiči 50 in 34 K. Dol pri Hrastniku 20 K. — G. zlatomašnik Al. Kumer, Kranj 4 K. N. Dražgoše 3 K 52 vin. G. župnik Ant. Dolinar, Repnje 6 K. G. župnik Fr. Vidmar pri Sv. Trojici v Teržišču 10 K. N. 28 K. (naslova nismo mogli brati) G. župnik Martin Poljak, Sostro 20 K. G. župnik Jož. Sinko, Sv. Lavrencij v Slov. goricah 50 K. G. župnik Jož. Čede, Studenec pri Poljčanah 49 K. G. župnik Ant. Šijanec, Sv. Jurij v Slov. goricah 47 K. — Zbirke tretjerednikov: Teržič na Gorenjskem 74 K. Vič 170 K. Trebnje 146 K. Sv. Trojica 300 K. Mar. Nazaret 211 K. Ljubno na Gor. 40 K. Kapela pri Radencih 45 K 50 vin. Sv. Tomaž pri Ormožu 42 K. Kamnik 190 K. Žetale pri Rogatcu 53 K 45 vin. Novomesto 220 K (nabrala Marija Keber). Kerško 100 K (po p. gvard. Hermanu Langeršek). Brezovica pri Lj. 340 K. Vojnik 100 K. Braslovče 69 K 40 vin. Škofja Loka 68 K. Mengeš 52 K 50 vin. Šoštanj 33 K. Sv. Peter pri Radgoni 50 K. Celje 115 K in 140 K. Kapla v Rožu 60 K. Maribor 457 K 20 vin. (Darovali so: g. župnik Fr. Spindler, Sv. Jurij ob Pesnici 30 K, Karl Urankar in Alojzija Kurnik po 20 K, sedem jih je darovalo po 10 K, drugi od 1 do 6 K.) — Žetale pri Rogatcu 53 K 45 vin. — Preč. gospodje: župnik Anton Jamnik 10 K, duh. svetovavec in žup. v začasnem pok. Avg. Šinkovec 40 K, žup. Jakob Ogrizek s Šenturške gore pri Kamniku 30 K, Nikolaj Križaj, žup. v p. 10 K. — Pri Sv. Trojici so izročili dar iz Male Nedelje 10 K, od Sv. Jurija v Slov. gor. 30 K.

Za frančiškansko misijonsko družbo: zbirka tretjerednikov v Zg. Tuhinju 334 K, v Motniku 295 K, v Špitaliču 224 K, v Cerkljah 200 K, v Št. Jakobu ob Savi 380 K. Neža Grmek iz Kamnika 50 K. Neimenovana iz Podgorja 50 K. Dve osebi iz Kamnika 22 K. Tri osebe iz Mengša 38 K. — V Mariboru: Frančiška Gleinzer 44 K. Veronika Filipaj 20 K. Frančiška Strajnšek 96 K 80 vin. Gospoda župnika: v Framu 60 K, pri Vel. Nedelji 49 K 20 vin.; Roza Leber 10 K. Ana Erjavec 1 K. Katr. Kacjan 20 K. N. Kravar 2 K. Martin Jurhar 10 K. Apol. Kamičnik 10 K. Mar. Meško 10 K. Mar. Trdina 21 K. Roza Gradišnik 10 K.

Za armado sv. Križa v avgustu: Fr. Štrucelj, Prihova 120 K. Marija Bevc, Kamna gorica 24 K. Neža Hriberšek, Šoštanj 92 K (dve nežigosani). Prekmurski Slovenci po g. J. Radoha v Veržeju 550 K (nežigosanih).

Na znanje. Ker so dosedanjemu uredniku Cvetja predstojniki naložili toliko dela v šoli, da ga bo komaj zmagoval, ni kazalo drugače, kakor uredništvo Cvetja naložiti drugemu. — Uredništvo in upravništvo Cvetja je sedaj nadalje ne več v Kamniku, ampak v **Ljubljani**. Zato pošiljajte nadalje vse, kar tiče Cvetje, na naslov: Cvetje, frančiškanski samostan v Ljubljani. — Dosedanjemu uredniku kličem v imenu naročnikov in brancev, kakor tudi v svojem, hvaležni: Bog plačaj delo in trud! Sotrudnikom in dopisovavcem se priporočim, naj ostanejo Cvetju zvesti tudi pod novim urednikom,

svetne in duhovne gospode, mlajše sobrate in vse, ki so zmožni tretjerednikom in pobožnim osebam poljudno in jedernato s pisano besedo kaj lepega in koristnega povedati, prosim prav vljudno, naj primejo za pero, da bomo z združenimi močmi lažje in več dobrega dosegli. Naročnike in bravce prijazno vabim, naj marljivo prebirajo in širijo naše Cvetje, ter je priporočajo dalje. Po svojih močeh se bom potrudil, da bo Cvetje dobilo prejšnji obseg in mogoče tudi obliko ter da bo dobro po vsebini. Seveda bo pri sedanji nizki veljavi naše krone prihodnje leto naročnina primerno višja. Čim več bo naročnikov, tem manj bo treba višati ceno. — Na obletnico smrti p. Stanislava Skrabc, prvega urednika in začetnika Cvetja — dne 6. oktobra — bo zanj v naši cerkvi v Ljubljani ob 6. uri sv. maša, h kateri ste povabljeni vsi ljublj. tretjeredniki in njegovi prijatelji, drugi se ga pa spomnite ta dan v molitvah. Bog daj blagemu možu večni mir, nam pa njegovega duha! *P. Salvator.*

Udom armade sv. Križa se naznanja, da se je armada sv. Križa mej Slovenci odcepila od gen. komisarijata Sv. Dežele na Dunaju in se pridružila komisarijatu Sv. Dežele v Zagrebu. Tako imate sedaj svoj jugoslovanski komisarijat za iste namene v Zagrebu. — V kratkem bo izšla nova sprejemna knjižica za ude z vsemi pojasnili. *Vodstvo armade sv. Križa v Mariboru.*

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1919.

Mesec november ali listopad.

1. sobota: vsi sveti V. O.

2. **nedelja**, 21. po bink.: zahvalnica. Od denes opoldne do polnoči jutri **P. O.** kakor na porcijunkulo. Odpustek pa ne velja za žive, ampak se mora darovati za pokojne.

3. ponedeljek: spomin vernih duš.

4. torek: spomin rajnih sobratov; sveti Karel Boromej, šk.

5. sreda: bl. Rajnerij, sp. 1. r.; bl. Helena, d. 2. r.

6. četrtek: šestí dan osmlne; bl. Felicija Medska, dev. 2. r.

7. petek: bl. Bernardín Foškl, sp. 1. r.

8. soboto: osmina vsih svetih.

9. **nedelja**, 22. po bink.: posveč. nadbazilike presv. Zveličarja v Rimu; sveti Teodor, m.

10. ponedeljek: sv. Andrej Avelinski, sp.; sv. Trifon in drugi, m.

11. torek: sv. Martin, šk.

12. sreda: sv. Didak, sp. 1. r. **P. O.**

13. četrtek: sv. Martin, papež, m.

14. petek: bl. Gabrijel Feréti, sp. 1. reda; bl. Nikolaj Tavlič, m. 1. r.

15. sobota: sv. Gertruda, dev.

16. **nedelja**, 23. po bink.: sv. Agneza Asiška, dev. 2. r. **P. O.**

17. ponedeljek: bl. Salomeja, d. 2. r.

18. torek: posvečenje bazilike sv. Petra in Pavla v Rimu.

19. sreda: sv. Elizabeta Ogrska, zaščitnica 3. reda. V. O. **P. O.**

20. četrtek: sv. Feliks Valeški, sp.

21. petek: darovanje bl. Dev. Marije. V. O.

22. sobota: sv. Cecilija, dev. m.

23. **nedelja**, 24. po bink.: sv. Klemen, p. m.; sv. Felicita, m.

24. ponedeljek: sv. Janez od Križa, sp.; sv. Krizogon, m.

25. torek: sv. Katarina, d. m.; bl. Elizabeta Dobra, d. 3. r. V. O.

26. sreda: sv. Leonard Portomavriški, sp. 1. r. **P. O.**

27. četrtek: bl. Delj fina, d. 3. r.; bl. Lulj, m. 3. r. **P. O.**

28. petek: sv. Jakob Marški, sp. 1. reda. **P. O.**

29. sobota: vsi sveti treh redov sv. Frančiška. **P. O.**

30. **nedelja**, 1. adventna; sv. Andrej, ap.

Opomba: **P. O.** pomeni popolni odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolni odpustek samo za ude treh redov sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnim odpustkom.